

၂၀၁၅

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ပို့ဆောင်ရေးဝန်ကြီးဌာန

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဦးဥာဏ်ထွန်းအောင် ၏

အမှာစကား

ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုအပေါ် လိုက်လျောညီထွေ ပြုမူဆောင်ရွက်နိုင်ရေး မြန်မာနိုင်ငံ ၏ အမျိုးသားအဆင့် အစီရင်ခံစာ ပြီးမြောက်ခဲ့ပြီးဖြစ်၍ အတိုင်းမသိ ဝမ်းမြောက်မိပါသည်။ မြန်မာ နိုင်ငံသည် အရှေ့တောင်အာရှ ဒေသတွင်း နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်ပြီး သဘာဝသယံဇာတ ပေါကြွယ်ဝပြီး မြေဩဇာ ကောင်းမွန်ခြင်း၊ မိုင် ၁၄၀၀ ခန့် ရှည်လျားသော ကမ်းရိုးတန်း ရှိခြင်း တို့ကြောင့် နိုင်ငံ၏ အဓိက စီးပွားရေးသည် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး နိုင်ငံ၏ လူဦးရေ သန်း ၆၀ ကျော်တွင် ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းသော ပြည်သူများသည် မိရိုးဖလာ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကို အဓိကထား လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရပါသည်။

နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေး ကောင်းမွန်ရန် စိုက်ပျိုးရေး အောင်မြင်ဖြစ်ထွန်းမှုသည် ရာသီဥတု မျှတ ကောင်းမွန်မှုအပေါ် မူတည်ပါသည်။ အလွန်အမင်း ဆိုးရွားသော ရာသီဥတု ကျရောက် ပါက ပြည်သူလူထု၏ နေထိုင်မှုဘဝ ခက်ခဲပင်ပန်းစွာ ကြုံတွေ့နိုင်သကဲ့သို့ နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးမှုမှာလည်း အတားအဆီးသဖွယ် ဖြစ်နေပါသည်။ ၂၁ ရာစုတွင် ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းလုံး ဆိုးရွားသော ရာသီဥတုဖြစ်စဉ်များ ကြုံတွေ့နေရပါသဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံအဖို့ တစ်နိုင်ငံလုံးအပေါ် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုကို အထိုက်အလျောက် ခံစားကြုံတွေ့နေကြရပါသည်။ ယင်းဖြစ်စဉ်မှာ အနောက်တောင် မုတ်သုံကာလ တိုတောင်းခြင်း၊ ယခင် ၁၄၄ရက် မှ ၁၀၅ရက်သာ ကြာခဲ့ခြင်း၊ မိုးကြိုးမုန်တိုင်းများ နှစ်စဉ်ဆက်တိုက် ဖြစ်ပေါ်မှုနှုန်းများလာခြင်းနှင့် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ဖြတ်ကျော် ဝင်ရောက်လာသော မုန်တိုင်းများ မကြာခဏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၊ ကမ်းရိုးတန်း ဒေသများတွင် မိုးကြီး ခြင်း၊ လေပြင်းတိုက်ခတ်ခြင်း၊ လေဆင်နှာမောင်းများ မကြာခဏ ကျရောက်ခြင်းတို့ ဖြစ်ပေါ် လျက် ရှိသည်ကို တွေ့မြင်နေရပါသည်။ ယင်းအကျိုးဆက်များကြောင့် ကျေးလက်နေ ပြည်သူ များ အနေဖြင့် ဆိုးရွားသော ရာသီဥတုကို ပြင်းထန်စွာ ခံစားနေကြရပါသည်။ အမှတ်တရ ဖော်ပြရမည်ဆိုလျှင် ၂၀၀၈ ခုနှစ် မေလ ၂ရက် နေ့တွင် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ဝင်ရောက်ခဲ့သော ဆိုင်ကလုန်းမုန်တိုင်း နာဂစ်သည် ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော် အနောက်တောင်ပိုင်း ဒေသတွင် ပုံမှန်ဖြစ်ပေါ်ခြင်းထက် စောစီးစွာ ဖြစ်ပေါ်ကြီးထွားလာခြင်း၊ မုန်တိုင်းလမ်းကြောင်းသည် အနောက်ဘက်သို့ ဦးတည်သော်လည်း အရှေ့ဘက်သို့ လမ်းကြောင်း ပြောင်းသွားခြင်း၊ လတ္တီတွဒ်အားဖြင့် အနိမ့်ပိုင်းတွင် မြန်မာနိုင်ငံ ကုန်းတွင်းပိုင်းသို့ ဝင်ရောက် ဖြတ်ကျော် ခဲ့ခြင်းကြောင့် ကြိုတင်ကာကွယ် ပြင်ဆင်မှု အပိုင်းတွင် အားနည်းချက် ရှိခဲ့သဖြင့် ပြည်သူများ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်း အများအပြား ဆုံးရှုံးမှုနှင့် ရင်ဆိုင်ခဲ့ရသော်လည်း၊ နိုင်ငံတော်အစိုးရ

အဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာ ပြည်တွင်း/ပြည်ပ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပြန်လည်ကယ်ဆယ်ရေး လုပ်ငန်းများကို တက်ကြွစွာ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့သဖြင့် အချိန်တိုအတွင်း မူလအနေ အထားသို့ ရောက်ရှိရန် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်မှာ အားလုံးအသိပင် ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအဖို့ ရာသီဥတုနှင့် ဆက်နွယ်သော ဘေးအန္တရာယ်များမှာ မုန်တိုင်း၊ မိုးကြီးခြင်း၊ လေပြင်းတိုက်ခတ်ခြင်း၊ မြစ်ရေကြီးခြင်း၊ လျှပ်တပြက် ရေကြီးခြင်း၊ အပူချိန် လွန်ကဲခြင်း၊ မိုးခေါင်ခြင်းနှင့် ပင်လယ်ရေ မျက်နှာပြင် မြင့်တက်ခြင်းများ ဖြစ်ပေသည်။ အဆိုပါ ရာသီဥတု ဆိုးရွားမှုဖြစ်စဉ်များသည် ကမ္ဘာကြီးပူနွေးလာမှုကြောင့် ဖြစ်ခဲ့ရပြီး မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုဒဏ်ကို အနည်းနှင့် အများထိခိုက်ခံစားကြုံတွေ့ ရမည်ဖြစ်ပေသည်။

နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် စွန့်စားကြုံတွေ့မှု လျော့ပါးရေးအတွက် အရေးယူဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နေပြီး ရာသီဥတု ပြောင်းလဲခြင်းကို လိုက်လျောညီထွေ ပြုမူနေထိုင် ဆောင်ရွက် ရေးနှင့် ရေရှည် ဖွံ့ဖြိုးမှု တည်တံ့ ခိုင်မြဲရေး၊ ပြည်သူများ ဆင်းရဲမှုလျော့ချရေး လုပ်ငန်း များကို ဆောင်ရွက်လျက် ရှိပေသည်။ ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုကို လိုက်လျောညီထွေ ပြုမူ ဆောင်ရွက် ရေး ကြိုတင် ပြင်ဆင် ခြင်း အဆင့်ဆင့် တွင် ကျေးလက်နေ ပြည်သူလူထု ပူးပေါင်းပါဝင်သော ဆန်းစစ် အကဲဖြတ်ခြင်း လုပ်ငန်းများ ကို ဒေသခံ ကျေးလက် ပြည်သူလူထု ပါဝင်သော အအေးပိုင်း ကိုယ်စားပြု ရှမ်းပြည်နယ် ညောင်ရွှေ ဒေသ၊ အပူပိုင်း ကိုယ်စားပြု မန္တလေးတိုင်း ကျောက်ပန်းတောင်း ဒေသ၊ ကမ်းရိုးတန်း ကိုယ်စားပြု ဧရာဝတီတိုင်း ဘိုကလေး ဒေသ များတွင် အသီးသီး ကွင်းဆင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာတွင် အထွေထွေ အုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုး မှုအစီအစဉ်၊ ကျေးလက်လူမှု ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်း အစီအစဉ် တို့မှ ပူးပေါင်း ပါဝင် ဆောင်ရွက် ပေးခဲ့ပါသည်။

လိုက်လျောညီထွေ ပြုမူ ဆောင်ရွက်ရေး၏ လိုအပ်ချက် အတွက် ထိရောက် မှန်ကန်စွာ ဆောင်ရွက်မှုများသည် လူမှု စီးပွား အဖွဲ့အစည်း များ၏ အဓိက သော့ချက် ဖြစ်သော အမျိုးသားရေး စီမံချက် တစ်ရပ်ကို အောင်မြင်စွာ ဖော်ဆောင်နိုင်ရန် အတွက် အခြေခံ ပြည်သူ လူထု နိုင်ငံတော် အဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရ မဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရမည့် အဓိက လုပ်ငန်း ဖြစ်ပေသည်။ စီမံချက်၏ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ဖွံ့ဖြိုးမှု အနည်းဆုံး နိုင်ငံများ ၏ကျွမ်းကျင်သူ များမှ သဘောထား မှတ်ချက် အရ အတည်ပြု ထားသည့် စံနမူနာ များကို အခြေခံ၍ ပြုစုရွေးချယ်ထားပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ အဖို့ ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှု ကို လိုက်လျောညီထွေ ပြုမူ ဆောင်ရွက်ရေး လုပ်ငန်းများကို အောင်မြင်အောင် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ကျေးလက်နေ

ပြည်သူများ၏ လူမှု စီးပွား ဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် အကျိုး ဖြစ်ထွန်းစေမည့်အပြင် ကာလ ကြာရှည်စွာ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှု အတွက် အာမခံမည် ဖြစ်ပါကြောင်း မှတ်တမ်း တင်အပ်ပါသည်။

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး

ပို့ဆောင်ရေးဝန်ကြီးဌာန

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ

ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာန၊ စီမံကိန်းနှင့်
စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်
အမျိုးသားပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးကော်မတီ၊ အတွင်းရေးမှူး ဦးစန်းလွင်၏
အမှာစာ

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပထဝီမြေမျက်နှာပြင် အနေအထားနှင့် တောတောင်ရေမြေသဘာဝ အနေအထားများ၏ ကောင်းမွန်မှုကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင် သဘာဝသယံဇာတများ ပေါများ ကြွယ်ဝပါသည်။ သို့သော်လည်း သဘာဝဘေးအန္တရာယ်၊ ဘေးဒုက္ခများ ဖြစ်ကြသော ဆိုင်က လုန်းမုန်တိုင်းများနှင့် အတူ လေပြင်းတိုက်ခတ်မှုများ၊ မုန်တိုင်းကြောင့် ဒီရေမြင့်တက်မှုများ၊ မိုးကြီးခြင်း၊ မြစ်ရေကြီးနှင့် လျှပ်တစ်ပြက်ရေးကြီးခြင်း၊ မိုးနည်းပါးခြင်း၊ မိုးခေါင်ရေရှားခြင်း၊ အချိန်အခါမဟုတ် မိုးရွာသွန်းခြင်း၊ အပူအအေးလွန်ကဲခြင်းများ၊ နိုင်ငံအဝှမ်းဖြစ်ပွားလျက်ရှိပြီး၊ မုတ်သုံကာလ တိုတောင်းလာခြင်းများကို အခြားတစ်ဖက်မှ ခံစားလျက်ရှိပါသည်။ ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုအကျိုးဆက်ကြောင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်ပုံ၊ ပျက်စီးနိုင်စွမ်း စသည် တို့မှာ အချိန်နှင့် ဒေသအလိုက် ပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိပါသည်။ အဆိုပါ အချက်အလက်များ အပေါ် ထပ်လောင်း၍ ကီလိုမီတာ ၂၄၀၀ (မိုင်ပေါင်း ၁၅၀၀ ခန့်) ခန့်ရှည်လျားသော ကမ်းရိုး တန်းဒေသများတွင် ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင် မြင့်တက်နိုင်သည့် ဘေးအန္တရာယ်က ခြိမ်းခြောက် လျက်ရှိပါသည်။

စိုက်ပျိုးရေး၊ သစ်တော၊ မွေးမြူရေး၊ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး၊ ဇီဝမျိုးဖွံ့ဖြိုးကွဲ၊ ရေသယံ ဇာတ၊ စက်မှု၊ ပို့ဆောင်ရေး၊ ကြိုတင်သတိပေးရေးစနစ်နှင့် စွမ်းအင် အစရှိသော လူမှုစီးပွား ရေးကဏ္ဍများအပေါ်တွင် ပတ်ဝန်းကျင်ပြောင်းလဲခြင်း၏ ခြိမ်းခြောက်မှုကြောင့် အမြင့်မားဆုံး အန္တရာယ် ခံစားရလျက်ရှိပါသည်။ နိုင်ငံတော်လူဦးရေ၏ အများစုသည် စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအား မြှင့်တင်ရန်ကိစ္စနှင့် အလွန်အမင်းအစွန်းရောက် ရာသီဥတုသည် နိုင်ငံတော်၏ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း လုပ်ငန်းများအတွက် ဆိုးဝါးသော သက်ရောက်မှုတို့ကို ခံစားရလျက်ရှိပါသည်။ နှစ်စဉ် နှစ်တိုင်း ဧရာဝတီ၊ ချင်းတွင်း၊ သံလွင်နှင့် စစ်တောင်း မြစ်ဝှမ်း တစ်လျှောက် လွင်ပြင်များနှင့် ကမ်းရိုးတန်းဒေသများတို့တွင် နေထိုင်လျက်ရှိသော သိပ်သည်း ထူထပ်သည့် လူဦးရေများအပေါ်များစွာ အပြင်းအထန် သက်ရောက်နေပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ သည် လိုက်လျော ညီထွေဆောင်ရွက်ရန် ကိစ္စရပ်များကို လူမှုစီးပွားနယ်ပယ်အသီးသီးနှင့် ယင်းနယ်ပယ်တို့ကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ပေးလိုသော လူ့အဖွဲ့အစည်း အသီးသီးများတို့ အတွက် လိုအပ်လျက်ရှိပါသည်။

ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကြောင့် အမျိုးသား လိုက်လျောညီထွေ ပြုမူဆောင်ရွက်ရေး အစီရင်ခံစာတွင် ပထမဦးဆုံး ဦးစားပေးအကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် အဆင့်(၄)ဆင့်ဖြင့် ဖော်ပြထားပါသည်။ ပထမအဆင့်တွင် စိုက်ပျိုးရေး၊ သစ်တောနှင့် ကြိုတင် သတိပေးရေးစနစ်တို့ ပါဝင်ပါသည်။ ဦးစားပေးချက်များသည် နိုင်ငံတော်အတွက် အထူး သင့်လျော်ပြီး ကုလသမဂ္ဂထောင်စုနှစ် ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု လျော့ချရေး ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင် တို့နှင့်အတူတကွ ယှဉ်တွဲကိုက်ညီလျက် ရှိပါသည်။ နိုင်ငံတော်သည် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကြောင့် အမျိုးသား လိုက်လျောညီထွေ ပြုမူဆောင်ရွက် ရေးအတွက် အဆိုပြု တင်ပြချက်များအား ကုလသမဂ္ဂပတ်ဝန်း အစီအစဉ်မှ ဦးဆောင်လျက်ရှိ သော အဖွဲ့အစည်း အသီးသီးနှင့် ပံ့ပိုးသူများအားလုံးမှ တူညီ၍ အမြန်အကောင် အထည် ဖော်ရေးအတွက် ထောက်ခံအတည်ပြုခဲ့ပါသည်။

စန်းလွင်

အတွင်းရေးမှူး

အမျိုးသားပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးကော်မတီ

ပါဝင်ဆောင်ရွက်သူများစာရင်း

NAPA စီမံချက်စီမံခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့

စဉ်	အမည်	စီမံချက်စီမံခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့တာဝန်	ဌာနရှိရာထူးတာဝန်
၁	ဦးစန်းလွင်	ဦးဆောင် သဘာပတိ	အတွင်းရေးမှူး၊ အမျိုးသားပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးကော်မတီ၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ စီမံကိန်းနှင့် စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန၊ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာန
၂	ဒေါက်တာ ဟာရင်နိုင်တီးယမ်း	ဦးဆောင်အဖွဲ့အစည်း အကြီးအကဲ	ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒ ညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန၊ပို့ဆောင်ရေးဝန်ကြီးဌာန၊
၃	ဦးလှမောင်သိန်း	ဦးဆောင်အဖွဲ့ဝင်	ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးဦးစီးဌာန၊ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်း သိမ်းရေးနှင့် သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာန
၄	ဒေါက်တာ စံလှသော်	စီမံချက်စီမံခန့်ခွဲရေး အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်	ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် (အငြိမ်းစား)မိုးလေဝသ နှင့်ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန
၅	ဦးတင်ငွေ	စီမံချက် ညွှန်ကြားရေးမှူး	ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် (အငြိမ်းစား) မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒ ညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန
၆	ဦးအောင်ဝင်း	စီမံချက် ညှိနှိုင်းရေးမှူး	မိုးလေဝသပညာရှင်
၇	ဦးအောင်ကြည်	စီမံချက် လက်ထောက်	သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးပညာရှင် ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်(အငြိမ်းစား)
၈	ဒေါက်တာ ဒေါ်ခင်လေးဆွေ	အတိုင်ပင်ခံပညာရှင်	ဒုတိယပါမောက္ခချုပ် (အငြိမ်းစား) ရေဆင်းစိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်
၉	ဦးကံစိန်	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်	လေ့ကျင့်သင်ကြားရေးကျွမ်းကျင်သူ ကျေးလက်လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း၊ ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၊ (အငြိမ်းစား)

ကဏ္ဍအလိုက်လုပ်ငန်းအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	စီမံချက်စီမံခန့်ခွဲရေး အဖွဲ့တာဝန်	ဌာနရှိရာထူးတာဝန်
စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ			
၁	ဒေါက်တာ နန်းဆိုင်ဟွမ်	လုပ်ငန်းအဖွဲ့ ခေါင်းဆောင်	တွဲဘက်ပါမောက္ခစိုက်ပျိုးရေးရုက္ခ ဗေဒဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်၊လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး နှင့်ဆည်မြောင်း ဝန်ကြီးဌာန
၂	ဒေါက်တာ ရဲတင့်ထွန်း	အဖွဲ့ဝင်	အထွေထွေမန်နေဂျာ၊ စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာန၊ လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေး နှင့် ဆည်မြောင်း ဝန်ကြီးဌာန
၃	ဒေါ်မေခင်ချော	အဖွဲ့ဝင်	လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန၊ ပို့ဆောင်ရေးဝန်ကြီးဌာန
ကြိုတင်သတိပေးစနစ်ကဏ္ဍ			
၁	ဦးတင့်အောင်	လုပ်ငန်းအဖွဲ့ ခေါင်းဆောင်	ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒ ညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန၊ပို့ဆောင်ရေးဝန်ကြီးဌာန
၂	ဦးချစ်ကျော်	အဖွဲ့ဝင်	ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး၊ မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန၊ ပို့ဆောင်ရေးဝန်ကြီးဌာန
သစ်တောကဏ္ဍ			
၁	ဒေါက်တာ သောင်းနိုင်ဦး	လုပ်ငန်းအဖွဲ့ ခေါင်းဆောင်	ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး၊ သစ်တောဦးစီးဌာန၊ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့်သစ်တော ရေးရာဝန်ကြီးဌာန
၂	ဦးဇော်ဝင်း	အဖွဲ့ဝင်	အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင်၊ Ecosystem Conservation and Community Development Initiative (ECCDI)
ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးကဏ္ဍ			
၁	ဦးဌေးဝင်း	လုပ်ငန်းအဖွဲ့ ခေါင်းဆောင်	ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ ကျန်းမာရေး ဦးစီးဌာန၊ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန
၂	ဒေါက်တာ သန်းထိန်ဝင်း	အဖွဲ့ဝင်	ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး၊ ကျန်းမာရေး ဦးစီးဌာန၊ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန

စဉ်	အမည်	စီမံချက်စီမံခန့်ခွဲရေး အဖွဲ့တာဝန်	ဌာနရှိရာထူးတာဝန်
၃	ဒေါ်သဇင်နွယ်	အဖွဲ့ဝင်	အတွင်းရေးမှူး၊ မြန်မာနိုင်ငံမိခင် နှင့်ကလေး စောင့်ရှောက်ရေးအသင်း
၄	ဒေါက်တာ မောင်မောင်လှ	အဖွဲ့ဝင်	ဒုတိယဌာနမှူး၊ ကျန်းမာရေးဌာန၊ မြန်မာနိုင်ငံ ကြက်ခြေနီအသင်း
၅	ဒေါ်ရီရီငြိမ်း	အဖွဲ့ဝင်	ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ မိုးလေဝသနှင့်ဇလပေဒ ညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန၊ ပို့ဆောင်ရေးဝန်ကြီးဌာန
၆	ဒေါက်တာ ထွန်းတင်	အဖွဲ့ဝင်	ကူးစက်ရောဂါပေဒပညာရှင်၊ ဗဟိုကူးစက် ရောဂါဌာန၊ ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန၊ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန
ရေအရင်းအမြစ်ကဏ္ဍ			
၁	ဦးစိန်ထွန်း	လုပ်ငန်းအဖွဲ့ခေါင်း ဆောင်	ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ ရေအရင်းအမြစ်နှင့် မြစ်ချောင်း များဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊ ပို့ဆောင်ရေးဝန်ကြီးဌာန
၂	ဒေါ်ခေါန်ရာ	အဖွဲ့ဝင်	ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆည်မြောင်း ဝန်ကြီးဌာန
၃	ဒေါ်ဌေးဌေးသန်း	အဖွဲ့ဝင်	လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ မိုးလေဝသနှင့်ဇလပေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန၊ ပို့ဆောင်ရေးဝန်ကြီးဌာန
ကမ်းရိုးတန်းဖုံများဆိုင်ရာကဏ္ဍ			
၁	ဦးမင်းမော်	လုပ်ငန်းအဖွဲ့ ခေါင်းဆောင်	လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ သစ်တောဦးစီးဌာန၊ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်း ရေးနှင့် သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာန
၂	ဦးဇော်လွန်း	အဖွဲ့ဝင်	အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင်၊ Biodiversity and Nature Conservation Association (BANCA)
စွမ်းအင်နှင့်စက်မှုဆိုင်ရာကဏ္ဍ			
၁	ဦးတေဇ	လုပ်ငန်းအဖွဲ့ ခေါင်းဆောင်	ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ အကြီးစားစက်မှုစီမံကိန်း ညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန၊ စက်မှုဝန်ကြီးဌာန

၂	ဦးမြင့်စိုး	အဖွဲ့ဝင်	လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ အကြီးစားစက်မှုစီမံကိန်းညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန စက်မှုဝန်ကြီးဌာန
၃	ဒေါက်တာမျိုးညွန့်	အဖွဲ့ဝင်	ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင်၊ မြန်မာနိုင်ငံအင်ဂျင်နီယာအသင်း
ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲကဏ္ဍ			
၁	ဦးမြသန်းထွန်း	လုပ်ငန်းအဖွဲ့ ခေါင်းဆောင်	လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန၊ မွေးမြူရေးနှင့်ရေလုပ်ငန်းဝန်ကြီးဌာန
၂	ဦးစိုးထွန်း	အဖွဲ့ဝင်	ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ၊ မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်
၃	ဦးကျော်လွင်ဦး	အဖွဲ့ဝင်	လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ မိုးလေဝသနှင့်ဇလပေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန၊ ပို့ဆောင်ရေးဝန်ကြီးဌာန

List of Acronyms အတိုကောက်အခေါ်အဝေါ်များ

Agricultural Mechanisation Department	AMD
ASEAN Committee on Disaster Management	ACDM
ASEAN Multi-Sectoral Framework on Climate Change: Agriculture, Fisheries and Forestry towards Food Security	AFCC
Bay of Bengal Large Marine Ecosystem	BOBLME
Behaviour Change Communication	BCC
Biodiversity And Nature Conservation Association	BANCA
Clean Development Mechanism	CDM
Community Development for Remote Townships	CDRT
Community Forest Instruction	CFI
Convention on Biological Diversity	CBD
Convention on International Trade in Endangered Species	CITIES
Department of Development Affairs	DDA
Department of Health	DoH
Department of Meteorology and Hydrology	DMH
Early Warning Systems	EWS
Economically Progressive Ecosystem Development	ECODEV
Ecosystem Conservation and Community Development Initiative	ECCDI
El Niño Southern Oscillation	ENSO
Energy Planning Department	EPD
Energy Services and Income Generating Opportunities for the Poor	ENSIGN
Environmental Sanitation Division	ESD
Fauna and Flora International	FFI
Food and Agriculture Organisation	FAO
Forest Resource Environment Development and Conservation Association	FREDA
Green House Gasses	GHG
Hyogo Framework for Action	HFA
Information, education and communication	IEC
Integrated Coastal Zone Management	ICZM
Integrated Community Development Project	ICDP
Intensive Care Units	ICU
Intergovernmental Panel on Climate Change's	IPCC
International Development Enterprise	IDE
International tropical timber organization	ITTO
International Union for Conservation of Nature and Natural Resources	IUCN)
Japan International Cooperation Agency	JICA
Mangrove Environmental Rehabilitation Network	MERN
Marine Protected Area	MPA
Millennium Development Goals	MDG
Ministry of Agriculture and Irrigation	MoAI

Ministry of Environmental Conservation and Forestry	MoECF
Multi-Criteria Analysis	MCA
Multi-disciplinary Integrated Assessment Team	MIAT
Myanmar Action Plan on Disaster Risk Reduction	MAPDRR
Myanmar Fisheries Federation	MFF
Myanmar Scientific and Technological Research Department	MSTRD
Myanmar Scientific and Technological Research Department	MSTRD
National Adaptation Programmes of Action	NAPAs
National Biodiversity Strategy Action Plan	NBSAP
National Commission for Environmental Affairs	NCEA
National Disaster Prevention Central Committee	NDPCC
National Environmental Conservation Committee	NECC
National Sustainable Development Strategy	NSDS
New Energy and Industrial Technology Development Organization	NEDO
Non Government Organizations	NGOs
Ocean Park Foundation	OPF
Participatory Rural Appraisals	PRA
Project Management Team	PMT
Protected Area	PA
Providing Regional Climates for Impacts Studies	PRECIS
Rapid Rural Appraisal	RRA
Regional Integrated Multi-hazard Early Warning Systems	RIMES
Relief and Resettlement Department	RRD
South East Asia System Analysis Research and Training Regional Centre	SEASTARTRC
UN Framework Convention on Climate Change	UNFCCC
United Nations Convention to Combat Desertification	UNCCD
United Nations Development Programme	UNDP
waste water treatment plants	WWTP
Water Resources Utilization Department	WRUD
Whale and Dugong Conservation Society	WDCS
Wildlife Conservation Society	WCS
Working Group	WG
World Health Organisation	WHO
World Meteorological Organisation	WMO
Yangon City Development Committee	YCDC

အစီရင်ခံစာ ကောက်နုတ်ချက်

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရာသီဥတု ပြောင်းလဲနေသည်။ ထိခိုက်မှုဆိုးကျိုးအချို့ကို တွေ့ရှိရပြီး နောင်တွင် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများ ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည်ကို အကျယ်တဝင့် သဘောတူညီကြ သည်။ ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းလုံးတွင် ရာသီဥတု မျှတစေရေးအတွက် ပြုမူဆောင်ရွက်မှုများ၊ ကျွမ်းကျင် မှုနည်းပညာများဖြင့် ဖန်လုံအိမ်ဓာတ်ငွေ့ ထုတ်လုပ်မှု လျော့ချရေးများကို ဆောင်ရွက်သော် လည်း မြန်မာနိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးကဏ္ဍရပ်များ၊ ဌာနအဖွဲ့အစုများ၊ ဂေဟဗေဒစနစ်များသည် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှု၏ ဆိုးကျိုးများကို လေထုအတွင်းသို့ ရောက်ရှိနေပြီဖြစ်သည့်ဖန်လုံအိမ် ဓာတ်ငွေ့၏ ရလဒ်အဖြစ် ခံစားကြရပြီမည်ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုကြောင့် ကဏ္ဍရပ်များ၏ ပျက်ဆီးဆုံးရှုံးလွယ်သည့် အခြေအနေကို လျော့ချရန် အတွက် လိုက်လျော ညီထွေ ပြုမူဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ပေသည်။

ဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံး နိုင်ငံများအနေဖြင့် အမြန်ဆုံးနှင့် ချက်ချင်းလိုက်လျောညီထွေ ပြုမူ ဆောင်ရွက်ရေးအတွက် လိုအပ်ချက်များကို အမြန်ဆုံး တိုက်ရိုက်ဆက်သွယ် ဖော်ပြနိုင်ရန် အတွက် NAPA အစီအစဉ်က ဝန်ဆောင်ပေးမည်ဖြစ်ပါသည်။ UNFCCC ၏ လိုက်လျော ညီထွေပြုမူ ဆောင်ရွက်ရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များ၊ ဆွေးနွေးမှုများမှ NAPA အစီအစဉ်ကို ချမှတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ NAPA အစီအစဉ်မှ အရေးတစ်ကြီး ချက်ချင်း လိုအပ်သော စီမံကိန်း (၃၂)ခု ရှိပြီး၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကို ထိရောက်စွာ လိုက်လျောညီထွေ ပြုမူ ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့မှာ ကဏ္ဍရပ်တစ်ခုလျှင် စီမံကိန်းလေးခု နှုန်းဖြစ် သည်။ ကဏ္ဍရပ်များမှာ (၁)စိုက်ပျိုးရေး (၂)ကြိုတင်သတိပေးစနစ် (၃)သစ်တောရေးရာ (၄)ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး (၅)ရေအရင်းအမြစ် (၆)ကမ်းရိုးတန်းဖွံ့ (၇)စွမ်းအင်နှင့် စက်မှု (၈)ဇီဝမျိုးကွဲစုံ တို့ဖြစ်သည်။ (ဇယား-၁)တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးမှုများ ကဏ္ဍရပ်အလိုက် ကျွမ်းသုများ၏ ဆန်းစစ်ချက်များ၊ အစုအဖွဲ့ များ၏ ဓလေ့ထုံးတမ်းများ အတွေ့အကြုံများဖြင့် ကဏ္ဍရပ်အလိုက် ဦးစားပေး အစီအစဉ်များ နှင့် ကဏ္ဍရပ် တစ်ခုချင်းစီအတွင်း ဦးစားပေး အစီအစဉ်များ ရေးဆွဲသတ်မှတ်ပါသည်။

အဆိုပြုစီမံချက် (၃၂)ခုအပေါ်တွင် စွမ်းရည်တည်ဆောက်မှု၊ ဗဟုသုတနှင့် လေ့လာရေး ဆိုင်ရာ ထိုကိစ္စများကိုပါ ထည့်သွင်းစဉ်းစားရပါသည်။ စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို နောက်ဆက်တွဲ(၁)တွင် ဖော်ပြထားသည့် (၁)စီမံချက်ရည်ရွယ်ချက် (၂)စီမံချက်ဆောင်ရွက်မည့် ဒေသ (၃)အကျိုးခံစားရမည့်သူများ (၄)အချိန်ကာလ (၅)ခန့်မှန်းတန်ဖိုး (၆)အဓိကလုပ်ငန်း များ၊ ထွက်ကုန်များ၊ ရလဒ်များပါဝင်သည့် စီမံချက်ပုံကြမ်း (၇)ပူးပေါင်းအကောင်အထည် ဖော်မည့် အဖွဲ့အစည်းများ၊ (၈)အခြေခံအချက်အလက်များ (၉)ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု အခြေ အနေတို့ကို ဖော်ပြထားသည်။

လိုက်လျောညီထွေ ပြုမူဆောင်ရွက်ရေး စီမံချက်များ၏ ဦးစားပေးကဏ္ဍရပ်တွင် ပထမ ဦးစားပေး အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် ကဏ္ဍရပ်များမှာ စိုက်ပျိုးရေး၊ ကြိုတင် သတိပေးချက်စနစ်နှင့် သစ်တောရေးရာကဏ္ဍ တို့ဖြစ်သည်။ ဒုတိယ ဦးစားပေးကဏ္ဍရပ်တွင် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးနှင့် ရေအရင်းအမြစ်ကဏ္ဍရပ်များဖြစ်သည်။ တတိယ ဦးစားပေးတွင် ကမ်းရိုးတန်းဒေသများ၊ စတုတ္ထဦးစားပေးတွင် စွမ်းအင်၊ စက်မှုနှင့် ဇီဝမျိုးကွဲစုံ ကဏ္ဍဖြစ်သည်။

ဇယား(၁) ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုကို ခံနိုင်ရည်ရှိပြီး အစုအဖွဲ့များ၏ ထိခိုက်နစ်နာမှုကို လျော့ကျစေမည့် ဦးစားပေးကဏ္ဍရပ်အလိုက် မြန်မာနိုင်ငံတွင် အရေးတကြီးချက်ချင်း လိုအပ် လျက်ရှိသည့် လိုက်လျောညီထွေမှုဆိုင်ရာ စီမံချက်များ။

ကဏ္ဍ/ခေါင်းစဉ်/ကဏ္ဍအလိုက် လျော့ညီထွေ ပြုမူဆောင်ရွက်ရန်စီမံချက်ခေါင်းစဉ်		
ပထမဦးစားပေးအဆင့်ရှိသောကဏ္ဍများ - စိုက်ပျိုးရေး၊ ကြိုတင်သတိပေးရေး အစီအစဉ်နှင့် သစ်တော		USD သန်းပေါင်း
စိုက်ပျိုးရေး	ပထမဦးစားပေး - ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကို ပိုမိုခံစားသော နေရာဒေသများတွင် စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှုအတွက် ခံနိုင်ရည်ရှိ စပါးမျိုးသစ်များ မွေးမြူထုတ်လုပ်ခြင်း၊ စက်ကိရိယာများဖြင့် ထွန်ယက်ခြင်း၊ ရိတ်သိမ်းချွေလှေ့ခြင်း၊ အခြောက်ခံခြင်း၊ သိုလှောင်ခြင်း နှင့်တောင်သူများအား ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအပေါ် လိုက်လျောညီထွေ ပြုမူဆောင်ရွက်နိုင်စေရန် အကူအညီအထောက်အပံ့ပေးခြင်း၊ ကျေးလက်နေ တောင်သူများနှင့် ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်စေခြင်းဖြင့် စပါးစိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်မှုကို ဆက်လက်၍ ပိုမိုအားပေး ဆောင်ရွက်ခြင်း	၁.၅
	ဒုတိယဦးစားပေး - အပူပိုင်းနှင့် ကုန်းမြင့်တောင်ပေါ်ဒေသရှိ ကျေးလက်နေ တောင်သူများအား အထောက်အကူပြုနိုင်မည့် ဒေသနှင့်ကိုက်ညီနိုင်မည့် ပဲမျိုးများအား သုတေသနပြု ထုတ်လုပ် မွေးမြူခြင်း၊ ယင်းသီးနှံနှင့် တွဲဖက်စိုက်ပျိုးမည့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအပေါ် ခံနိုင်ရည်ရှိမည့် သီးနှံပုံစံစနစ်အား တောင်သူများနှင့် လက်တွဲ ပူးပေါင်း ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၁.၅
	တတိယဦးစားပေး - ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဒဏ်ကို ပြန်လည်အန်တုနိုင်ရန်အတွက် အပူပိုင်းဒေသရှိ ကျေးလက်နေ ပြည်သူများ၏ အိမ်ခြံဝင်း ဥယျာဉ်နှင့် အနီးပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ယင်းတို့ပိုင်ဆိုင်သော မြေနေရာများတွင် စီးပွားဖြစ် သစ်သီးပင်များအား စိုက်ပျိုးနိုင်ရေးအတွက် မိုးရေစုဆောင်းသော သိုလှောင်ကန်များ တူးဖော်ပေးခြင်း/တိမ်ကောသွားသော ကန်ဟောင်းများ ပြန်လည်ဖော်ပေးခြင်း နှင့်နေရောင်ခြည် စွမ်းအင်ဖြင့် ရေစုပ်တင်နိုင်ရန် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ပေးခြင်း	၁.၅
	စတုတ္ထဦးစားပေး - ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကြောင့် ထိခိုက်ခံစားမှုများသော နေရာဒေသအသီးသီးအတွက် ယင်းတို့၏ဒေသများနှင့် ကိုက်ညီနိုင်သော စပါးမျိုးများအား သုတေသနပြု မွေးမြူထုတ်လုပ်ခြင်း	၁.၅

ကြိုတင် သတိပေး စနစ်	ပထမဦးစားပေး - ဆိုးရွားသောရာသီဥတုဖြစ်စဉ်များကို ရင်ဆိုင် ကျော်လွှားနိုင်ရန် ရွှေ့လျားရွှေ့ပြောင်းနိုင်သော ရာသီဥတု ထောက်လှမ်း ရေး ရေဒါစနစ် ထူထောင်ပေးခြင်းဖြင့် ကြိုတင်သတိပေးစနစ် ထူထောင် ဆောင်ရွက်ရန်	၃
	ဒုတိယဦးစားပေး - ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု၏ အကျိုးဆက်ဖြစ်သော မြစ်ရေ ကြီးခြင်းလွှမ်းမိုးမှုကြောင့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု လျော့နည်းစေရန် အတွက် ကြိုတင်သတိပေးစနစ် ထူထောင်ရန်	၁
	တတိယဦးစားပေး - ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု၏ ဇလဗေဒ အကျိုးဆက် ကြောင့် မြစ်ကြီးများ၏ ရေကြီးခြင်းစနစ် သဘောသဘာဝအား စိစစ် သုံးသပ်ရန်	၁.၅
	စတုတ္ထဦးစားပေး - ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု ဖြစ်စဉ်တွင် ဒေသခံပြည်သူ လူထုများ ထိခိုက်မှုလျော့နည်းစေရန်အတွက် မိုးခေါင်မှု ကြိုတင်သတိ ပေးစနစ်ထူထောင်ရန်	၁.၅
သစ်တော ကဏ္ဍ	ပထမဦးစားပေး-ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအကျိုးဆက်ကြောင့် သစ်တော များ ပြုန်းတီးမှုအတွက် သစ်တောများ ပြန်လည်စိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့် မူလ အခြေအနေသို့ ရောက်ရှိရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၃.၅
	ဒုတိယဦးစားပေး - ပြည်သူ့လူထုအခြေပြုသစ် တောများပြန်လည် စိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့် ရာသီဥတုကြောင့် သစ်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် အပူပိုင်းဒေသရှိ ရေဝေရေလဲဒေသ ပြုန်းတီးခြင်းကြောင့် ပြည်သူများ၏ အသက်မွေး ဝမ်းကြောင်း စီးပွားရေးစနစ်အား ပြန်လည်ကောင်းမွန်စေရန်	၂.၅
	တတိယဦးစားပေး - ပြည်သူ့လူထုအခြေပြု လမုတောများ ထိန်းသိမ်း ခြင်း၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကြောင့် ကမ်းရိုးတန်းဒေသများ ပျက်စီး ခြင်းနှင့် ပြည်သူ့လူထု၏ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း စီးပွားရေးစနစ်အား ပြန်လည်ကောင်းမွန်စေရန်	၂.၅
	စတုတ္ထဦးစားပေး - မြောက်ပိုင်းတောတောင်ဒေသရှိ အင်းတော်ကြီး ဒေသနှင့် အင်းလေးရေဝေရေလဲဒေသရှိ ပြည်သူ့လူထု အခြေပြု ပြန်လည်ထိန်းသိမ်းရေး လုပ်ငန်းစဉ်များ ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုကြောင့် ကျေးလက်နေပြည်သူ့လူထု အသက်မွေးဝမ်း ကြောင်း လုပ်ငန်းများ တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ရန်	၂.၅

ဒုတိယဦးစားပေးကဏ္ဍများ - ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးနှင့်ရေအရင်းအမြစ်များ		USD သန်းပေါင်း
ပြည်သူ့ ကျန်းမာ ရေး	ပထမဦးစားပေး - ရခိုင်ပြည်နယ်နှင့် ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး တို့တွင် ရာသီဥတုဒဏ်ခံနိုင်သော ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး အထောက်အကူပြု ပစ္စည်းကိရိယာများ တပ်ဆင်ခြင်းဖြင့် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုကိုလိုက် လျော့ညီထွေပြုရေး	၀.၂ (ကျန်းမာရေး စခန်းတစ်ခု လျှင်)
	ဒုတိယဦးစားပေး - စိုက်ပျိုးရေးလုပ်သားများနှင့် စက်ရုံ လုပ်သား များတွင် အပူဒဏ်ကြောင့် ဖြစ်သောရောဂါများ အရေးကို ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုနှင့် လိုက်လျော့ညီထွေပြုရန် နည်းဗျူဟာများ ပေါင်းစပ် ဆောင်ရွက်ရန်	၁.၅
	တတိယဦးစားပေး - အပူဒဏ်ကြောင့် ဖြစ်ပွားသောရောဂါများကို အထူးကြပ်မတ် ကုသဆောင်(ICU)ကို ဆေးရုံများတွင် ပံ့ပိုးပေးရေး	၁
	စတုတ္ထဦးစားပေး - ရာသီဥတုနှင့် ရေကြောင့် ဖြစ်ပွားသောရောဂါ များကြောင့် ထိခိုက်မှု လျော့နည်းစေရေးအတွက် ဆုံးရှုံးနစ်နာ ဖွယ်ရှိ သော ဒေသခံ အစုအဖွဲ့များအား ရေသန့်နှင့် ရေအိမ်များ ထောက်ပံ့ ပေးရေး	၁.၅
ရေအရင်း အမြစ်	ပထမဦးစားပေး- အနာဂတ်ကာလ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများနှင့် လိုက်လျော့ညီထွေရှိမည့် ရေရှည်ကောင်းမွန်သော ရေပေးဝေစနစ် ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးနှင့် ရေကြီးရေလျှံမှုကြောင့် ဖြစ်လာနိုင်မည့် ထိခိုက် ဆုံးရှုံးမှုများမှ ကာကွယ်နိုင်ရေးအတွက် ဆည်တံမံများ၏ အခြေ အနေအား ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်း	၁.၅
	ဒုတိယဦးစားပေး- ဒေသခံပြည်သူလူထု ရေပိုမိုရရှိရေးနှင့် ရေကြီး ရေလျှံမှုမှ ကာကွယ် ပေးနိုင်ရေးအတွက် နေပြည်တော်ဒေသတွင် အသေးစား ရေလှောင်ကန်များ တည်ဆောက်ခြင်းလုပ်ငန်း	၃.၅၆
	တတိယဦးစားပေး - အစွန်းရောက်ရာသီဥတုကြောင့် အသက်အိုးအိမ် စည်းစိမ်များအား ကာကွယ်ရေးအတွက် ဧရာဝတီမြစ်တွင် ရေလမ်း ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအဆောက်အအုံများတည်ဆောက်ခြင်းလုပ်ငန်း	၀.၆
	စတုတ္ထဦးစားပေး - ရေကြီးရေလျှံမှု ကြိုတင်သတိပေးစနစ်နှင့် ရေရှည် ကောင်းမွန်မည့်ရ သေယံဇာတ စီမံခန့်ခွဲခြင်းများအား အထောက် အကူပြု ဒေသအတွင်း မိုးရွာသွန်းမှုနှင့် စီးဆင်းရေထူထည် ဆက်စပ်မှု ခန့်မှန်း တွက်ချက်ခြင်း လုပ်ငန်းစီမံချက်	၁

တတိယဦးစားပေးကဏ္ဍများ - ကမ်းရိုးတန်းဒေသ		USD သန်းပေါင်း
ကမ်းရိုး တန်းဒေသ	ပထမဦးစားပေး - ကမ်းရိုးတန်းဇုန်အား ပေါင်းစည်းစနစ်ဖြင့် စီမံခန့်ခွဲခြင်း နည်းလမ်းအသုံးပြု၍ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်စေခြင်း	၀.၈
	ဒုတိယဦးစားပေး - ရခိုင်ပြည်နယ်မှ တောပြုန်းနေသော ကမ်းခြေဧရိယာများတွင် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကို ခံနိုင်မည့်ဂေဟစနစ်ထူထောင်ရန်နှင့် အခြေခံလူထု လူတန်းစားများ၏ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းအသစ် ဖန်တီးရန်အတွက် အခြေခံလူထု လူတန်းစားများ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုဖြင့် လမုတောများ ပြန်လည်စိုက်ပျိုးခြင်းစီမံကိန်း	၃
	တတိယဦးစားပေး- ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု အကျိုးဆက်များ ဖြစ်သော ရေငန်ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်မှုနှင့် ရေလွှမ်းမိုးမှုများကြောင့် ကမ်းခြေဒေသခံများ၏ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများအား ထိခိုက်လွယ်စေမှုများကို လျော့ပါးစေရန်အတွက် ဒီရေတောများနှင့် သဟဇာတဖြစ်သော ဂဏန်း၊ ကမာ၊ ပုစွန်နှင့် တီလား ပိးယား ပေါင်းစည်းမွေးမြူသည့်စနစ်ကို မိတ်ဆက်ပေးခြင်း	၀.၆
	စတုတ္ထဦးစားပေး- မွန်နှင့် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသများတွင် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုကို လိုက်လျောညီထွေဖြစ်စေမည့်အသေးစား ရေသတ္တဝါ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းနှင့် လမုတော ကြားခံဖုံးများ စမ်းသပ်ထူထောင်ပေးခြင်း။	၀.၆
စတုတ္ထဦးစားပေးကဏ္ဍများ - စွမ်းအင်နှင့်စက်မှုကဏ္ဍ၊ ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲကဏ္ဍ		
စွမ်းအင်နှင့် စက်မှု	ပထမဦးစားပေး - ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကြောင့် ကျေးလက်ဒေသနေလူထုအတွက် ရေဖူလုံစွာ ရရှိနိုင်ရန် နေရောင်ခြည်စွမ်းအင်သုံး ရေသန့်စင်စနစ်နှင့် စိုက်ပျိုးရေးတင်နည်းစနစ် များ	၃
	ဒုတိယဦးစားပေး - နေရောင်ခြည် စွမ်းအင်သုံး လေထည့်သွင်းမိလ္လာစနစ် အသုံးပြု၍ ရှမ်းပြည်နယ် အင်းလေးဒေသ အတွင်းရှိ မိလ္လာစနစ်အား ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့်ဆီလျော်စေရန်မြှင့်တင်ခြင်း	၂
	တတိယဦးစားပေး - ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု နှင့် လိုက်လျောညီစွာ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း အခွင့်အလမ်း တိုးတက်စေရန် စစ်ကိုင်း၊ မန္တလေးနှင့် ဧရာဝတီ ဒေသအတွင်းရှိ ကျေးလက်ဒေသများတွင် နေရောင်ခြည်သုံးလျှပ်စစ်စွမ်းအင်အသုံးပြုခြင်း	၅
	စတုတ္ထဦးစားပေး - ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုနှင့် ကိုက်ညီမည့် ရိတ်သိမ်းပြီး ကောက်ပဲသီးနှံများ အပူပေး အခြောက်ခံနည်းပညာဖြင့် အရည်အသွေးတိုးတက် ကောင်းမွန်စေရန် ထိန်းသိမ်းခြင်း	၃

ငါဝမျိုးစုံ မျိုးကွဲ	<p>ပထမဦးစားပေး - ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကြောင့် ထိခိုက်မှုများ ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည့် တန^၆ သစ်စိုင်းရိုးတန်းဒေသ၊ မြိတ်ကျွန်းစုကြီး အတွင်းရှိ လင်းကျေးရွာအုပ်စု၊ ကျွန်းများတွင် လူထုအခြေခံ အဏ္ဏဝါထိန်းသိမ်းရေးနယ် မြေစီမံအုပ်ချုပ်ခြင်းနှင့် ဂေဟစနစ်ကြီး လိုက်လျောညီထွေဖြစ်စေမည့် ငါးဖမ်းဆီးသည့် နည်းလမ်းများနှင့် စဉ်ဆက်မပြတ်ထုတ်လုပ် သုံးစွဲသွားနိုင်မည့် ငါးထုထည်များ ရရှိနိုင် ရန် ပင်လယ်ပြင်ရှိ ငါးနေငါးထိုင်ဒေသ (ဒီရေတော၊ သန္တာကျောက် တန်းနှင့် ပင်လယ်မြက်ခင်းပြင်) များအား ကြားခံဖို့ များအဖြစ်ထားရှိ သွားရန်</p>	၀.၈
	<p>ဒုတိယဦးစားပေး - ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကြောင့် ဒေသခံပြည်သူ လူထုအပေါ် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သော ထိခိုက်မှုများကို တားဆီး ကာကွယ်ရန်အတွက် ဂေဟစနစ်ကို အခြေခံသော ကြားခံဖို့များ ထားရှိခြင်းကို စီမံကိန်းများ၊ ဆက်စပ်လုပ်ငန်းနယ်ပယ်များတွင် အဓိကမူဝါဒ လုပ်ငန်းစဉ်များအဖြစ် ထားရှိဆောင်ရွက် သွားရန်</p>	၁.၅
	<p>တတိယဦးစားပေး - ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာမည့် ထိခိုက်မှုများကို ကာကွယ်တားဆီးနိုင်ရန်အတွက် ဧရာဝတီတိုင်း ဒေသကြီး ဝက်သေချိုင့်ဒေသတွင် လူထုကို အခြေခံသော အဏ္ဏဝါ ထိန်းသိမ်းရေး နယ်မြေများကို ကြားခံဖို့အဖြစ် ထူထောင်ပြီး ငါးအုပ်စုများအား စဉ်ဆက်မပြတ် ဖမ်းယူနိုင်ရန်အတွက် လက်တွေ့ ဆောင်ရွက်သွားရန်</p>	၀.၈
	<p>စတုတ္ထဦးစားပေး - ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာမည့် ထိ ခိုက်မှုများကို ကာကွယ်တားဆီးနိုင်ရန်အတွက် ဧရာဝတီတိုင်း ဒေသကြီး သမီးလှကျွန်းဒေသတွင် လူထုကိုအခြေခံသော အဏ္ဏဝါ ထိန်းသိမ်းရေး နယ်မြေများကို ကြားခံဖို့အဖြစ် ထူထောင်ပြီး ငါးအုပ်စုများအားစဉ် ဆက်မပြတ်ဖမ်းယူ နိုင်ရန်အတွက် လက်တွေ့ ဆောင်ရွက်သွားရန်</p>	၀.၈

မာတိကာ

မာတိကာ.....

နိဒါန်းနှင့် မြန်မာ NAPA ကောက်နုတ်ချက်..... ၁

၁။ နိဒါန်းနှင့်အခြေခံအချက်အလက်များ.....၁

 နောက်ခံအကြောင်းအရာနှင့်ရှင်းလင်းချက်.....၁

 ပတ်ဝန်းကျင်ရေးရာကို နှောင့်ယှက်မှုများနှင့် ဆိုးကျိုးထိခိုက်သော လူမှုစီးပွားရေး
 ကဏ္ဍများ.....၉

 မြန်မာနိုင်ငံ၏ UNFCCC ဆိုင်ရာအခြေအနေနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအပေါ်
 လိုက်လျောညီထွေရှိရေးအတွက်အရေးယူ ဖွဲ့စည်းမှုအစီအစဉ်..... ၁၆

၂။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် လိုက်လျောညီထွေရှိရေးဆိုင်ရာ မြန်မာနိုင်ငံ၏မူဘောင်..... ၁၈

 မြန်မာနိုင်ငံတွင်ကြုံတွေ့နေရသော ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် ရာသီဥတုကွာခြားချက်..... ၁၈

 ၂၀၀၁ မှ ၂၀၀၀ ခုနှစ်အတွင်း မြန်မာနိုင်ငံ၌တွေ့ကြုံနိုင်သည့် ရာသီဥတု မှန်းဆချက်နှင့်
 ထိခိုက်လွယ်မှု အတိုင်းအတာ..... ၂၂

 မြန်မာ့ NAPA မူဘောင်..... ၃၅

၃။ NAPA စီမံကိန်းမှ လိုက်လျောညီထွေ ဆောင်ရွက်မည့် စီမံချက်များကို သတ်မှတ်ခြင်း..... ၄၈

 ထိခိုက်နစ်နာဆုံးရှုံးမှုရှိနိုင်သော လူမှုစီးပွားရေးကဏ္ဍရပ်များ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု
 ဒဏ်ကို ကြုံ ကြုံ ခံနိုင်ရန်စွမ်းအား မြှင့်တင်နိုင်ရေးအတွက် လိုက်လျောညီထွေရှိသော
 အဆိုပြုစီမံချက်များ ကို ဖော်ထုတ်ခြင်း..... ၄၈

**၄။ လိုက်လျောညီထွေပြုရန်အဆိုပြု စီမံချက်များ အကောင်အထည်ဖော်ရန်ဦးစားပေး
 အဆင့် ရွေးချယ်ခြင်း..... ၇၈**

 လိုက်လျောညီထွေမှုပြုရန်အဆိုပြုစီမံကိန်းများကို ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ်ခြင်း..... ၇၈

**၅။ မြန်မာနိုင်ငံတွင်ဦးစားပေး အကောင်အထည်ဖော်ရမည့် လိုက်လျောညီထွေသော
 စီမံချက်များစာရင်း..... ၈၂**

၆။ NAPA ပြင်ဆင်ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်အဆင့်ဆင့်..... ၉၈

 NAPA ဖြစ်ထွန်းခြင်းနှင့်တိုးတက်ခြင်း..... ၉၈

 ဖွဲ့စည်းပုံအစီအစဉ်များ..... ၉၈

 မြန်မာ NAPA ဖွံ့ဖြိုးလာရေး အဆင့်ဆင့်..... ၉၉

၇။ နောက်ဆက်တွဲများ..... ၁၀၆

 နောက်ဆက်တွဲ (၁) ဦးစားပေးလိုက်လျောညီထွေပြုရန်စီမံချက်ပုံကြမ်းများ(စီမံချက်
 အကောင် အထည်ဖော်ရေးအတွက် သတင်းအချက်အလက်များ..... ၁၀၆

စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ ဦးစားပေးအကောင်အထည်ဖော်မည့် လိုက်လျောညီထွေ ပြုရန် စီမံချက်ပုံကြမ်းများ.....	၁၀၇
ကြိုတင်သတိပေးစနစ်တွင် ဦးစားပေးအကောင်အထည်ဖော်မည့် လိုက်လျောညီထွေ ပြုရန် စီမံချက်ပုံကြမ်းများ.....	၁၂၇
သစ်တောကဏ္ဍ ဦးစားပေးအကောင်အထည်ဖော်မည့် လိုက်လျောညီထွေ ပြုရန် စီမံချက်ပုံကြမ်းများ.....	၁၄၁
လူထုကျန်းမာရေးကဏ္ဍ ဦးစားပေးအကောင်အထည်ဖော်မည့် လိုက်လျောညီထွေ ပြုရန် စီမံချက်ပုံကြမ်းများ.....	၁၆၃
ရေအရင်းအမြစ်ကဏ္ဍ ဦးစားပေးအကောင်အထည်ဖော်မည့် လိုက်လျောညီထွေ ပြုရန် စီမံချက်ပုံကြမ်းများ.....	၁၇၇
ကမ်းရိုးတန်းဖွံ့ဖြိုးရေးကဏ္ဍ ဦးစားပေးအကောင်အထည်ဖော်မည့် လိုက်လျောညီထွေ ပြုရန် စီမံချက်ပုံကြမ်းများ.....	၁၈၉
စွမ်းအင်နှင့်စက်မှုကဏ္ဍဆိုင်ရာဦးစားပေးအကောင်အထည်ဖော်မည့် လိုက်လျောညီထွေ ပြုရန်စီမံချက်ပုံကြမ်းများ.....	၂၀၇
ဒီဇင်္ဂါလမ်းညွှန်ကဏ္ဍ ဦးစားပေးအကောင်အထည်ဖော်မည့် လိုက်လျောညီထွေ ပြုရန် စီမံချက်ပုံကြမ်းများ.....	၂၂၄
နောက်ဆက်တွဲ (၂) ကျေးလက်ပူးပေါင်းအကဲဖြတ်ခြင်း(PRA) အကြောင်း	
အကျဉ်းချုပ်	၂၄၃
ကျေးလက်ပူးပေါင်းအကဲဖြတ်ခြင်းဖြစ်စဉ်အကျဉ်းချုပ်ရှင်းလင်းချက်.....	၂၄၃
ကျေးလက် ပူးပေါင်းအကဲဖြတ်ခြင်း(PRA)မှ တွေ့ရှိချက်များ (အကျဉ်းချုပ်)	၂၄၆
ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းနှင့်လိုက်လျောညီထွေဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်ရန်လုပ်ငန်းများ ကိုဦးစားပေး အဆင့်များခွဲခြားပေးခြင်း.....	၂၅၇
နောက်ဆက်တွဲ (၃) မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဖွင့်လှစ်ထားသော မိုးလေဝသစခန်းများ၏ (၁၉၅၁ မှ ၂၀၀၇)တိုင်းထွာရရှိသော အပူချိန်များနှင့် မိုးရေချိန်များ (အချို့စခန်းများသည် ၁၉၆၁၊ ၁၉၇၁နှင့် ၁၉၈၀ မှစ၍တိုင်းထွာကြသည်	၂၆၁
နောက်ဆက်တွဲ (၄) - Providing Regional Climates for Impact Studies (PRECIS) သင်္ချာပုံစံအရ မြန်မာနိုင်ငံစခန်း (၇) ခုအတွက်အပူချိန်နှင့် မိုးရေချိန်ခန့်မှန်းချက်များ	၂၆၂
နောက်ဆက်တွဲ (၅) - မြန်မာနိုင်ငံ၏ အမျိုးသားစာချုပ်များ၊ သဘောတူ ချက်များနှင့် နိုင်ငံတကာ စာချုပ်များ၊ သဘောတူညီချက်များစာရင်း.....	၂၆၃

ပုံများ

- ပုံ(၁-က) မြန်မာနိုင်ငံ၏ တည်နေရာပြပုံနှင့် (ခ) အုပ်ချုပ်ရေး မြို့ မြို့တော်နေပြည်တော် ရန်ကုန်မြို့၏ တည်နေရာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးယူနစ်များ
- ပုံ(၂) (က) မြန်မာ့လူဦးရေ သိသည်းမှုနှင့် (ခ) တိုင်းရင်းသား လူမျိုးစုများ နေထိုင်မှု
- ပုံ(၃) (က) မြန်မာနိုင်ငံတောင်တန်းများနှင့် ပင်လယ်ရေပြင် အထက်အ မြင့်ပြပုံ၊ (ခ) မြန်မာ နိုင်ငံ၏ အဓိကမြစ်ကြီးများပုံ၊ (ဂ) ဧရာဝတီမြစ်ဝှမ်း ပြပုံ
- ပုံ(၄) (က) မြန်မာနိုင်ငံအား သုံးပိုင်းခွဲထားပုံ၊ (ခ) ပထဝီရူပရုပ်သွင် အနေအထားအရ ရှစ်ပိုင်း ခွဲထားပုံ
- ပုံ(၅) (က) နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှ မိုးရေချိန်ပြပုံ၊ (ခ) မြန်မာနိုင်ငံ၏ နှစ်စဉ် ပျမ်းမျှ အပူချိန်
- ပုံ(၆) (က) ၂၀၀၆ ခုနှစ် သစ်တောဖုံးလွှမ်းဧရိယာနှင့် (ခ) မြန်မာနိုင်ငံ၏ သစ်တော အချိုးအစ
- ပုံ(၇) ၁၉၆၀ မှ ၂၀၀၅ ခုနှစ်အတွင်း ပျမ်းမျှ အပူချိန်မှ ကွာခြားမှု (အနက်ရောင် အပူညွှန်းကိန်း ပြသချက်မှာ(၁) ၁၉၇၆ ခုနှစ်မှ စတင်၍ အပူချိန်များ တိုးလာခဲ့သည် (၂) အ ပြာရောင်လိုင်းဖြင့် နှစ်စဉ်အပူချိန်တိုးနှုန်းကို ဖော်ပြသည်)
- ပုံ(၈)၊ နှစ်စဉ် ဖြစ်မြဲ(၁၄၄)ရက်မှ ကွာခြားမှုပြမုတ်သုံမိုးကာလ (၁၉၅၀ မှ ၂၀၀၅ အထိ) ၁၉၇၅ ခုနှစ်မှ စတင်၍ တိုတောင်းလာသည့် မုတ်သုံကာလကို (အပြာရောင်မျဉ်း) ဖြင့် ပြထားသည်
- ပုံ(၉) ရူပရုပ်သွင် ခြားနားသည့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဒေသ (၇)ခုအတွက် အပူချိန်ပြောင်းလဲမှု မှန်းဆချက် (နောက်ဆက်တွဲ-၃ တွင် ပါဝင်သည့် PRECIS Model မှ ဖော်ပြချက်)
- ပုံ(၁၀) ရူပရုပ်သွင် ခြားနားသည့် မြန်မာ၏ ဒေသခုနှစ်ခုအတွက် မိုးရေချိန် ပြောင်းလဲမှု မှန်းဆချက် (နောက်ဆက်တွဲ-၄ တွင် ပါဝင်သည့် PRECIS Model မှ ဖော်ပြချက်)
- ပုံ(၁၁)၊ (က) ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် ဆက်နွယ်သည့် အစွန်းရောက် မိုးလေဝသဖြစ်စဉ် အတိမ်အနက်နှင့် ပြင်းထန်မှုအလိုက် ထိခိုက်နစ်နာမှု အများဆုံးတွေ့ကြုံနိုင်သည့်ဒေသများ၊ (ခ) ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် ဆက်နွယ်သည့် မှန်းဆထားသော အစွန်းရောက် မိုးလေဝသ အခြေအနေများကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်မှုမြင့်မားနိုင်သော လူမှုစီးပွားရေးကဏ္ဍများ
- ပုံ(၁၂)၊ (က) မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာ ဖြစ်စဉ်များကြောင့် လူမှုစီးပွားရေး ကဏ္ဍများတွင် ထိခိုက်နစ်နာဆုံးရှုံးနိုင်သည့် အညွှန်းကိန်းယုံနှံပုံ၊ (ခ) မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုကြောင့် နစ်နာဆုံးရှုံးနိုင်သည့် အညွှန်းကို ဖော်ပြရာတွင်ပါဝင်သည့် လူဦးရေ သိသည်းမှုယုံနှံ ပြပုံ
- ပုံ (၁၃) NAPA ပြင်ဆင်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်တွင်ပါဝင်ပတ်သက်သည့်အဖွဲ့များနှင့် NAPA ဖွဲ့ စည်းပုံ
- ပုံ ၁၄ မြန်မာ NAPA ပြင်ဆင်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်များဆောင်ရွက်ရေးအတွက်အဆင့်များ ပုံကြမ်း

ဇယားများ

ဇယား(၁) ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကိုခံနိုင်ရည်ရှိပြီး အစုအဖွဲ့များ၏ ထိခိုက်နစ်နာမှုကို လျော့ကျစေမည့် ဦးစားပေးကဏ္ဍရပ်အလိုက် မြန်မာနိုင်ငံတွင် အရေးတကြီးချက်ချင်း လိုအပ်လျက်ရှိသည့် လိုက်လျောညီထွေမှုဆိုင်ရာ စီမံချက်များ.....

ဇယား(၂)၊ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရာသီဥတု အန္တရာယ်အစွန်းရောက် မိုးလေဝသ အခြေအနေ (၆)မျိုး၊ ဆိုးကျိုးအ မြင့်ဆုံး ဖြစ်စေနိုင်သည့် ကဏ္ဍရပ်၊ ဒေသနှင့် တိုက်ရိုက်သက်ဆိုင်သည့် ဆုံးရှုံးမှု အခြေအနေ.....

ဇယား(၃)၊ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ၂၀၀၁ မှ ၂၀၀၀ ခုနှစ်အတွင်း ကြုံတွေ့နိုင်သည့် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲခြင်းဦးတည်ရာကို အသေးစိတ် မှန်းဆချက်.....

ဇယား(၄)၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် ဆက်နွယ်သည့် အစွန်းရောက်အခြေအနေများကြောင့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးနိုင်မှု အမြင့်ဆုံးသော တိုင်းဒေသကြီးများနှင့် ပြည်နယ်ဒေသများ.....

ဇယား (၅) ပထမဦးစားပေးအဆင့်ရှိ ကဏ္ဍများ- မြန်မာနိုင်ငံတွင် အကောင်အထည်ဖော်ရန် ရွေးချယ်ရရှိသည့် ပထမဦးစားပေး လိုက်လျောညီထွေစီမံချက်လုပ်ငန်းများ.....

ဇယား ၆ အဆင့်(၇) ဆင့်ပါ မြန်မာ NAPA ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးအစီအစဉ်များ.....

ဇယား(၇) ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကြောင့်ထိခိုက်ဆုံးရှုံးမှုကို လျော့နည်းစေနိုင်ရန် စိုက်ပျိုးရေး ကဏ္ဍမှဆောင်ရွက်ရန် အဆိုပြုထားသော လိုက်လျောညီထွေပြုမှု ဆောင်ရွက်ရေး စီမံချက်များ.....

ဇယား (၈) ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဒဏ်ကြောင့် ဆုံးရှုံးနစ်နာနိုင်သည့် အစုအဖွဲ့နှင့်လူမှု စီးပွားရေး အခြေအနေများကိုလျော့နည်းနိုင်သည့် အနေအထားအလိုက် အရေးပါမှုအပေါ် မူတည်၍ဦးစား ပေးရွေးချယ်ထားသည့် လိုက်လျောညီထွေ စိတ်ကြိုက်စီမံကိန်းများ.....

ဇယား(၉) ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု၏ အကျိုးဆက်ကြောင့် သစ်တောကဏ္ဍ၏ ထိခိုက်မှု လျော့ချ ရေးလိုက်လျောညီထွေ အခွင့်အရေးစီမံချက်ကို အဆင့်လိုက် ရေးဆွဲအကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်ရန်အစီအစဉ်များ.....

ဇယား (၁၀) ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဒဏ်ကြောင့် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးကဏ္ဍတွင် ထိခိုက်ဆုံးရှုံး နစ်နာမှုကို လျော့ချနိုင်ရေးအတွက် အကောင်အထည်ဖော်ရန် အရေးကြီး ဦးစားပေး အစီအစဉ် အလိုက် ဖော်ပြထားသော လိုက်လျောညီထွေ အဆိုပြုစီမံချက်များ.....

ဇယား (၁၁) ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဒဏ်ကြောင့် ရေအရင်းအမြစ်ကဏ္ဍတွင် ထိခိုက်ဆုံးရှုံး နစ်နာမှုကို လျော့ချနိုင်ရေးအတွက် အကောင်အထည်ဖော်ရန် အရေးကြီးဦးစားပေး အစီအစဉ် အလိုက် ဖော်ပြထားသော လိုက်လျောညီထွေ အဆိုပြုစီမံချက်များ.....

ဇယား (၁၂) ကမ်းရိုးတန်းဇုန်များဆိုင်ရာ ကဏ္ဍတွင် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအကျိုးဆက်များ၏ ထိခိုက်လွယ်စေမှုများကို လျော့ပါးစေရန်အတွက် အရေးပါမှုအလိုက် အကောင်အထည်ဖော်

သင့်သော လိုက်လျောညီထွေစေမည့် စီမံချက်များအား အဆင့်အတန်း သတ်မှတ်ခြင်း.....

ဇယား (၁၃) စွမ်းအင်နှင့် စက်မှုကဏ္ဍတွင် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု အကျိုးဆက်များ၏ ထိခိုက်လွယ်စေမှုများကို လျော့ပါးစေရန်အတွက် အရေးပါမှုအလိုက် အကောင်အထည်ဖော်သင့်သော လိုက်လျောညီထွေစေမည့် စီမံကိန်းများအား အဆင့်အတန်းသတ်မှတ်ခြင်း.....

ဇယား (၁၄) ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအား လိုက်လျောညီထွေ ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုဆိုင်ရာစီမံချက်များအား အဆင့်သတ်မှတ်ရာတွင် ရာသီဥတုပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်မှုကြောင့်ဖြစ်ပေါ်လာမည့် ထိခိုက်မှုများကြောင့် ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများ၏ ထိခိုက်ပျက်စီးလွယ်သော အခြေအနေများကို ရည်ရွယ်၍ (ကာကွယ်ရန်) ရေးဆွဲထားပါသည်။.....

ဇယား(၁၅) လိုက်လျောညီထွေ ပြုမူရေးအတွက် အဆိုပြုစီမံချက်များအား ဦးစားပေးအဆင့် ရွေးချယ်ရာတွင် အသုံးပြုသောစံသတ်မှတ်ချက်များ.....

ဇယား (၁၆) NAPA အဖွဲ့သုံးသပ်ချက်နှင့် ပြည်သူများ၏အကဲဖြတ်ချက်များအရ NAPA စီမံ ကိန်းများအတွက်ဦး စားပေးဆောင်ရွက်ရန်ရွေးချယ်ထားသောကဏ္ဍရပ်များ.....

ဇယား (၁၇) မြန်မာနိုင်ငံတွင် အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဦးစားပေးအဆင့် (၁) မှ အဆင့်(၄) အထိခွဲခြားထားသော လိုက်လျောညီထွေစီမံချက်များ.....

ဇယား (၁၈) ကျေးလက်ပူးပေါင်း အကဲဖြတ်ခြင်း ပြုလုပ်ခဲ့သည့် မြို့နယ်တစ် မြို့နယ်စီတွင် ကျေးရွာများမှ လူမှုစီးပွားရေး အဖွဲ့အစည်းအမျိုးမျိုးကို ကိုယ်စားပြုတက်ရောက်ခဲ့သူ နမူနာများ.....

ဇယား (၁၉) ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းကြောင့် ထိခိုက်လွယ်သော ကျေးရွာများမှ သတင်းအချက်အလက်များကို ဖော်ထုတ်စုဆောင်းရန် အသုံးပြုခဲ့သောနည်းလမ်းအမျိုးမျိုး.....

ဇယား (၂၀) ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာနှင့် ဒေသဆိုင်ရာ ရာသီဥတုသင်္ချာပုံစံများမှ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အနာဂတ် အပူချိန်နှင့် မိုးရေချိန်ပြောင်းလဲမှု.....

ဇယား (၂၁) Providing Regional Climates for Impact Studies (PRECIS) တွင်ပါရှိသည့်စခန်း(၇)ခု၏ စခန်းအလိုက် ကိုယ်စားပြုသောရူပရုပ်သွင်ဆိုင်ရာ အသေးစိတ်အချက်အလက်များ.....

နိဒါန်းနှင့် မြန်မာ NAPA ကောက်နုတ်ချက်

မြန်မာလူမှုအဖွဲ့အစည်းနှင့် စီးပွားရေးကဏ္ဍရပ်များတွင် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုဒဏ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေ ပြုမူဆောင်ရွက်ရန်အရေးတကြီး လိုအပ်လျက်ရှိသည်။ (၁)အပူချိန်တိုးလာခြင်း၊ (၂)နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်ပြောင်းလဲမှုရှိခြင်း၊ (၃)အစွန်းရောက် မိုးလေဝသဖြစ်စဉ်များ ဖြစ်ပေါ်မှု ပြင်းထန်ခြင်းနှင့် အရေအတွက်တိုးလာခြင်းတို့ကို ဆိုင်ကလုန်းမုန်တိုင်းများ၊ ရေလွှမ်းမိုးမှုများ၊ မိုးသည်းထန်မှုများ၊ မိုးခေါင်ခြင်းများနှင့် အပူချိန်မြင့်မားခြင်းတို့ အမှန်တကယ် ဖြစ်ပေါ်နေခြင်းနှင့် ဖြစ်ပေါ်ရန်အလားအလာများလည်း ရှိနေသောကြောင့်ပင်ဖြစ်သည်။

IPCC ၏ စတုတ္ထမြောက် အစီရင်ခံစာအရ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် လိုက်လျောညီထွေ ပြုမူဆောင်ရွက်ရေးတွင် “ရာသီဥတု အမှန်တကယ်ပြောင်းလဲနေခြင်း သို့မဟုတ် ပြောင်းလဲနိုင်သည့် အခြေအနေများကြောင့် လူ့ဘောင်နှင့် သဘာဝစနစ်တို့တွင် ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည့် ဆိုးကျိုးများကို လျော့ချနိုင်သော လှုံ့ဆောင်မှုနှင့် အရေးယူမှုတို့ ပါဝင်သည်။ ကာဗွန်လျော့ချရေးကို ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းလုံး ဆောင်ရွက်နေသည့်အတွက် ကာဗွန်ထုတ်လုပ်မှု သိသိသာသာ လျော့နည်းလာစေသော်လည်း ရာသီဥတုစနစ် ပြောင်းလဲမှုရှိနေသေးသဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုနှင့် လိုက်လျော ညီထွေပြုမူဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ပေသည်။ လူဦးရေ တိုးပွားနေမှုနှင့် စီးပွားရေး အခြေအနေတို့သည် မြန်မာတို့၏ ခံနိုင်ရည် အနိမ့်ဆုံးကဏ္ဍများတွင် လိုက်လျောညီထွေပြုမူဆောင်ရွက်ရေး လိုအပ်မှုကို ဖိအားပေးလျက်ရှိပေသည်။

ဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံးနိုင်ငံများအနေဖြင့် အရေးတကြီးလိုအပ်နေသည့် လိုက်လျောညီထွေဆောင်ရွက်မှုတွင် ဦးစားပေးအလိုက် ဆောင်ရွက် အကောင်အထည်ဖော်သင်သည့် စီမံချက်များကို အဆိုပြု ဖော်ထုတ်နိုင်ရေးအတွက် NAPA က ပံ့ပိုးလျက်ရှိသည်။ အဆိုပါ အခြေခံအချက်များတွင် နိုင်ငံများစွာပါဝင်သော UNFCCC ၏ အစည်းအဝေးများမှ အကျိုးရလဒ်ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာ NAPA အစီအစဉ်တွင် အဆိုပြုထားသော အကောင်အထည်ဖော်ရမည့် စီမံချက်(၃၂)ခုကို ဦးစားပေးအလိုက် ဖော်ပြထားသည်။ လူမှုစီးပွားရေးကဏ္ဍ(၈)ခုအတွက် ကဏ္ဍရပ်တစ်ခုလျှင် စီမံချက်(၄)ခုစီ ပါဝင်သည်။ ဦးစားပေး အစီအစဉ်အလိုက် ကဏ္ဍရပ်များမှာ (၁)စိုက်ပျိုးရေး၊ (၂)ကြိုတင်သတိပေးစနစ်၊ (၃)သစ်တောရေးရာ၊ (၄)ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး၊ (၅)ရေအရင်းအမြစ်၊ (၆)ကမ်းရိုးတန်းဒေသ၊ (၇)စွမ်းအင်နှင့် စက်မှုကဏ္ဍ၊ (၈)ဇီဝမျိုးကွဲစုံတို့ဖြစ်သည်။

NAPA စီမံချက် ဦးစားပေးအစီအစဉ်တွင် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု ဒဏ်ခံရနိုင်မှု မြင့်မားသော အစုအဖွဲ့နှင့် ကဏ္ဍရပ်များကို ထည့်သွင်း စဉ်းစားရေးဆွဲထားပါသည်။ ဦးစားပေး စီမံချက်များ ဖော်ဆောင်ရာတွင် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု ဒဏ်ခံရနိုင်ဖွယ်နှင့် ပတ်သက်သော

လေ့လာမှုများနှင့် နိုင်ငံအတွင်း ဒေသခံအစုအဖွဲ့များပါဝင်သော ဆွေးနွေးမှုများ (PRA) မှ ဖော်ထုတ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် အလေးပေး သတ်မှတ်ချက်(၁၅)ရပ်ကို သုံး၍ အဆိုပြု ထားသော စီမံချက်(၇၇)ခုမှ ရွေးချယ်ခြင်းဖြစ်သည်။ NAPA စီမံချက်၏ အကျိုးရလဒ် ရည်မှန်းချက်မှာ ကျယ်ဝန်းသည်။ အစိုးရဌာနများမှ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့ အစည်းမှ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ အစိုးရမဟုတ်သည့် အသင်းအဖွဲ့မှ ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ပညာရှင်များ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ထားခြင်းဖြစ်သည်။

NAPA ၏ ကောက်နုတ်ချက်ကို အောက်ပါအတိုင်း တင်ပြအပ်ပါသည်-

အခန်း(၁)။ နိဒါန်းနှင့် အခြေခံအချက်အလက်များတွင် NAPA လုပ်ငန်းစဉ်နှင့် ပတ်သက် သော မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပတ်ဝန်းကျင်ကို အဓိကဖိအားပေးနေသည့် ဖြစ်ရပ်များဖြစ်သည့် ရာသီ ဥတုပြောင်းလဲနေမှုအခြေအနေကို ဖော်ပြထားသည်။

အခန်း(၂)။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် လိုက်လျောညီထွေ ရှိရေးဆိုင်ရာ မြန်မာနိုင်ငံ၏ မူဘောင်တွင် ရာသီဥတုနှင့် ပြောင်းလဲမှုဒဏ်ခံရသော လူမှုစီးပွားရေးကဏ္ဍရပ်များနှင့် အစု အဖွဲ့များ အကြောင်းကို အကျဉ်းချုံး၍ ဖော်ပြထားသည်။ လေ့လာချက်များ ကျွမ်းကျင် သူများ၏ ထင်မြင်ယူဆချက်များနှင့် ဓလေ့ထုံးစံတို့အပေါ် အခြေခံထားပါသည်။ မြန်မာ NAPA ၏ မျှော်မှန်းသည့် ပန်းတိုင်၊ ရည်မှန်းချက်နှင့် စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေးနှင့် လူမှုရေးကဏ္ဍရပ်များ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် မည်သို့ ထည့်သွင်း အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းဗျူဟာများ ကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအပိုင်း၏ အဆုံးအပိုင်းတွင် NAPA ၏ ရည်မှန်းချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ရာ ထပ်မံကြုံတွေ့နိုင်သည့် အတားအဆီးများကို ဖော်ပြထားပါသည်။

အခန်း(၃)။ လိုက်လျောညီထွေစီမံကိန်းများကို ဖော်ထုတ်ခြင်းတွင် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကို မြန်မာနိုင်ငံတွင်ကျော်လွှားနေသည့် ရွေးချယ်စရာစီမံချက်ကြမ်းထည် (၇၇)ခုကို (၁)စိုက်ပျိုး ရေး၊ (၂)ကြိုတင်သတိပေးစနစ် (၃)သစ်တောရေးရာ (၄)ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး၊ (၅)ရေအရင်း အမြစ် (၆)ကမ်းရိုးတန်းဒေသ (၇)စွမ်းအင်နှင့် စက်မှု (၈)ဇီဝမျိုးကွဲစုံ ကဏ္ဍတစ်ခုစီအလိုက် ဖော်ပြထားသည်။

အခန်း(၄)။ လိုက်လျောညီထွေ ပြုမူဆောင်ရွက်ရေးဆိုင်ရာ စီမံချက်များကို ဦးစားပေး ရွေးချယ်သည့် သတ်မှတ်ချက်များတွင် ဒေသခံ အစုအဖွဲ့များနှင့် ကျွမ်းကျင်သူ ပညာရှင်များက အလေးပေး ထားသည့် ဦးစားပေးရွေးချယ်သည့် အချက်အလက်များကို သုံး၍ စိတ်ကြိုက် စီမံကိန်း (၇၇)ခုမှ ဦးစားပေး အစီအစဉ်အလိုက် ရွေးချယ်ပုံကို ဖော်ပြထားပါသည်။

အခန်း(၅)။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဦးစားပေးအစဉ်အလိုက် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက် သင့်သည့် လိုက်လျောညီထွေ ပြုမူဆောင်ရွက်ရေးစီမံချက်များတွင် မြန်မာနိုင်ငံ၌ အရေးပေါ် အမြန်ဆုံး အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်သည့် လိုက်လျောညီထွေ ပြုမူ ဆောင်ရွက်ရေး စီမံချက်ကို တာဝန်ယူ အကောင်အထည်ဖော်မည့် အေဂျင်စီ၊ စီမံချက်ပုံစံ

အသေးစိတ်ကို နောက်ဆက်တွဲ (၁)တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။ (၁)စီမံချက်၏ရည်ရွယ်ချက် (၂)စီမံချက်ဒေသ (၃)အကျိုးခံစားခွင့်ရသူများ (၄)ကာလကြာမြင့်ချိန် (၅)ခန့်မှန်းဘက်ဂျက် (၆)အဓိကကဏ္ဍများ ပါဝင်သော စီမံချက်ရုပ်လုံးနှင့် အကျိုးရလဒ်များ (၇)ပါဝင်ဆောင်ရွက်မည့် အေဂျင်စီများ (၈)အခြေခံအချက်အလက်များနှင့် (၉)ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် လိုက်လျောညီထွေ ပြုမူဆောင်ရွက်ရေးနှင့်ပတ်သက်သော အခြေခံအချက်အလက်များ။

အခန်း(၆)။ NAPA လုပ်ငန်းများ ပြင်ဆင်ဆောင်ရွက်ခြင်းတွင် မြန်မာ NAPA အတွက် အချက်အလက်များ စုဆောင်းနိုင်ရန် နည်းစနစ်များနှင့် တိုးတက်ဖြစ်ထွန်းမှု ဆောင်ရွက်ပုံကို ဖော်ပြထားပါသည်။ အဆိုပါအခန်းတွင် တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းခြင်း၊ စီမံချက်များရွေးချယ်ခြင်း၊ ဦးစားပေးအချက် အလက်များကို သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ခြင်းနှင့် ကဏ္ဍရပ်များအလိုက် သီးခြားဆောင်ရွက်နေမှုများကို ထောက်လှမ်းပံ့ပိုးခြင်းတို့ပါဝင်သည်။